

Finansdepartementet
Skattelovavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

22. mars 2009

Høring av forslag til bestemmelser om registrerte avgiftspliktiges adgang til å kreve endring av merverdiavgiftsoppgjøret for tidligere terminer

Vi viser til Finansdepartementets høringsbrev av 18. desember 2008 med vedlagte høringsnotat om registrerte avgiftspliktiges adgang til å kreve endring av merverdiavgiftsoppgjøret for tidligere terminer.

Om lovforslaget

Merverdiavgiftsloven har ikke egne bestemmelser som regulerer spørsmålet om og eventuelt i hvilket omfang registrerte avgiftspliktige kan kreve endring av avgiftsoppgjøret for tidligere terminer. I praksis kan de avgiftspliktige likevel både få utbetalt avgift til gode for tidligere terminer og foreta endringer av tidligere avgiftsoppgjør som medfører at det skal betales avgift til staten. Etter departementets vurdering er det behov for en klarere rettslig forankring av reglene om hvilken adgang de avgiftspliktige har til å kreve endring av avgiften som er innberettet for tidligere terminer. Det foreslås innført en ny § 55a i merverdiavgiftsloven, og kravet om endring skal fremmes ved å sende inn endringsoppgave (korrigert omsetningsoppgave eller omsetningsoppgave med tillegg til den ordinære oppgaven) innen tre år etter terminfristens utløp. Forslaget innebærer i betydelig grad en kodifisering av adgangen avgiftspliktige har etter dagens praksis til å oppnå utbetaling av avgift til gode for tidligere terminer.

Generelle kommentarer

Norsk Øko-Forum (NØF) er enig i at det er behov for å lovregulere de avgiftspliktiges rett til å kreve endring av tidligere innberettet merverdiavgift. Klarere regler vil medføre større grad av forutberegnlighet for de avgiftspliktige, større grad av likebehandling og at det blir enklere for avgiftsforvaltningen å praktisere reglene.

De avgiftspliktige vil etter forslaget få en lovfestet rett til endring til egen gunst av tidligere innsendte omsetningsoppgaver innenfor tre-års fristen, uansett hvilke grunn det er for feilen. Dette kan etter vår oppfatning være uheldig og medføre en betydelig økt arbeidsbyrde for avgiftsforvaltningen. Merverdiavgiftssystemet er et utpreget masseforvaltningsområde der myndighetene mottar og behandler et stort antall omsetningsoppgaver for hver enkelt termin. En ubetinget rett til endring av avgiftsoppgjøret til gunst for den avgiftspliktige for terminer tre år tilbake i tid, vil kunne legge beslag på knappe ressurser til saksbehandlingen og kontrollen av ordinære omsetningsoppgaver.

De innsendte omsetningsoppgavene skal i utgangspunktet være riktige og bygge på et regnskap ført etter reglene i bokføringsloven mv. Det må være et overordnet mål at avgiftsbehandlingen blir så riktig som mulig allerede ved innsending av de ordinære omsetningsoppgavene, og at eventuelle regler om endring av oppgaver understøtter denne målsettingen. Vi frykter at en for liberal rett til å kreve endring til egen gunst kan medføre redusert kvalitet på omsetningsoppgavene og grunnlaget for disse oppgavene (bokføringen).

Vi foreslår derfor at vilkårene for endring av avgiften til gunst må kvalifiseres. En mulighet kan være å innføre de samme vilkår som i ligningsloven § 9-5 nr. 7 om endring uten klage. Her skal det før spørsmål om endring tas opp vurderes om det er grunn til det under hensyn til bl.a. spørsmålets betydning, skattyterens forhold, sakens opplysning og den tid som er gått. Slik vi ser det er det også et generelt behov for å harmonisere forvaltningsreglene for skatteforvaltningen, både når det gjelder mva (merverdiavgiftsloven), ligning (ligningsloven) og arbeidsgiveravgiften (folketrygdloven), eventuelt også for skattebetalingsloven. En felles lov for alle disse forvaltningsområdene vil være en stor fordel for alle brukergrupper, herunder også for skatteforvaltningen.

Fristens utgangspunkt

På side 17 i høringsnotatet fremgår det at fristen for endring skal begynne å løpe ved utløpet av vedkommende termin, og at dette skal forstås som den terminen omsetningen skjedde for uriktig utgående avgift eller den terminen da den aktuelle anskaffelsen skjedde for ikke fradragsført inngående avgift. Dette leser vi slik at fristen skal løpe fra utløpet av den terminen *leveringen* eller *uttaket* har skjedd.

Etter at de nye bokføringsreglene ble innført i 2005/2006 skal avgiften tas med i oppgaven for den termin de er bokført i etter bestemmelsene i bokføringsloven med forskrifter, jf. merverdiavgiftsloven § 32. Bestemmelsen forstås slik at avgiften skal periodiseres i henhold til bokføringsreglene. Dette innebærer at fakturadato (dokumentasjonsdato) legges til grunn for periodisering av avgiften. Tidspunktet for utstedelse av salgsdokumentasjon er nærmere regulert i bokføringsforskriften § 5-2-2 til § 5-2-7. Salgsdokumentet danner grunnlag for bokføring i regnskapssystemet for selger og kjøper, og bokføringen skal være à jour i henhold til bokføringsloven § 7, bl.a. innenfor oppgavefristene i merverdiavgiftsloven. Dette vil innebære at det regelmessig vil være forskjell på bokføringstidspunktet og leverings-/uttakstidspunktet. Etter vår oppfatning bør fristen regnes fra utløpet av den terminen avgiften skal tas med i omsetningsoppgaven, dvs. fra utløpet av den terminen avgiften skulle vært bokført etter reglene i bokføringsloven og bokføringsforskriften.

Med hilsen
for Norsk Øko-Forum

Jan-Egil Kristiansen
leder faglig utvalg

